

Vignetten typen zelfsturend leren

(Bron: Berkhout et al. 2017)

Deze vijf beschrijvingen illustreren hoe divers aios over 'leren' kunnen denken. Wat is herkenbaar, en wat geeft aanknopingspunten voor een gesprek over het leren?

Type 1:

Mathilde, een 29-jarige vrouwelijke aios in haar 3de jaar van de huisartsopleiding: "Ik werk onafhankelijk, ben assertief, en ik zorg voor mijn eigen opleiding; een ander zal het niet voor me doen. Als ik iets niet snap en ik vind het interessant of ik denk dat het belangrijk is, dan maak ik er een presentatie van zodat ik zeker weet dat ik het goed snap. Ik maak mezelf graag nuttig voor de praktijk. Van fouten kan ik leren; het is alleen maar logisch dat ik nog niet alles meteen helemaal goed kan".

Type 2:

Ronald, een 28-jarige eerstejaars aios: "In mijn consultvoering laat ik het een beetje op me afkomen, ik laat niet gericht bepaalde patiënten op mijn spreekuur plannen. Ik heb de indruk dat ik makkelijk 'ingezet' word door de assistentes, als het hun uitkomt. Ik zorg dat ik mijn pauzes echt neem, en doe dan ook niks aan de opleiding. Als ik iets niet leuk vind, doe ik er ook geen extra moeite voor om het te leren".

Type 3:

Nina, een 30-jarige derdejaars aios: "Ik vind het in het begin in een grote praktijk vaak moeilijk om mijn plekje te vinden, en te weten waar ik kan helpen. Ik leer het meeste van echte patiënten casussen. Helaas heeft mijn opleider vaak weinig tijd om patiënten goed met me na te bespreken. Ik geef niet makkelijk mijn eigen mening of prioriteiten aan. Ik leer door mijn best te doen, zonder dat ik duidelijk gedefinieerde doelen heb voor mezelf".

Type 4:

Tom, een 28-jarige eerstejaars aios: "Ik pas me meestal makkelijk aan, zie wat op me af komt op een praktijkdag. Daarbij vergeet ik vaak dat er meer leer mogelijkheden zijn in de stage door mijn blikveld te verbreden. Toegeven dat ik iets verkeerd heb gedaan of dat ik niet voorbereid ben, doe ik niet snel; ik hoop eerder dat het onopgemerkt blijft. Ik probeer mee te doen en een goede collega te zijn in de praktijk, maar ik zou meer gericht moeten zijn op mijn leerdoelen".

Type 5:

Nehir, een 3^e-jaars aios: "Ik leer tijdens het werken, doordat ik dingen tegenkom waar ik nog weinig van weet; dan zoek ik het op zodra dat kan, of vraag het mijn opleider. Voor mij is het belangrijk om zelfstandig te kunnen werken. Hoe ik het straks als huisarts doe, zal ook grotendeels afhangen van een zekere mate van

onafhankelijkheid. Ik denk dat ik het meeste kan leren door mijn enthousiasme te tonen. Mijn leren kenmerkt zich doordat ik al mijn vragen door de dag heen opschrijf, en dan 's avonds daarop de antwoorden opzoek”.

Kenmerken vignetten (kort)

Type 1	
<ul style="list-style-type: none"> -Sterk zelfsturend -Leer-georiënteerd -Enthousiast, hardwerkend, gemotiveerd, -Niet bang om fouten te maken -Niet snel onder de indruk van context 	<p><u>Uitspraken die sterk passen bij dit profiel:</u> 'ik probeer enthousiast over te komen', 'ik zorg dat ik nuttig ben voor de praktijk', 'ik haal zoveel mogelijk uit een stage'</p>
Type 2	
<ul style="list-style-type: none"> -Veel interactie -Enthousiast -Niet gevoelig voor hiërarchie -Wil plezier hebben in de stage -Structureert zelf de leeromgeving weinig -Is kritisch op de leeromgeving -Kan makkelijk motivatie verliezen 	<p><u>Uitspraken die sterk passen bij dit profiel:</u> 'ik probeer enthousiast over te komen', 'ik stel vragen aan mijn supervisor', 'ik laat op me afkomen welke patiënten ik op een dag zie'</p>
Type 3	
<ul style="list-style-type: none"> -Weinig bezig met zelfsturing -Voelt zich overspoeld door de opleidingspraktijk -Veiligheid belangrijke voorwaarde om te leren -Wat afwachtend, heeft hulp nodig van de begeleider(s) om met leerpunten aan de slag te gaan 	<p><u>Uitspraken die sterk passen bij dit profiel:</u> 'ik probeer enthousiast over te komen', 'ik gebruik ervaringen van andere aiOS om van te leren', 'ik zal het mijn supervisor niet vertellen als ik onvoldoende voorbereid ben' 'ik evalueer niet voor mezelf hoe ver ik ben in het bereiken van mijn doelen voor een stage'</p>
Type 4	
<ul style="list-style-type: none"> -Sterk gemotiveerd -Zelfkritisch, legt de lat hoog voor zichzelf -Bang om lager ingeschat te worden of om minder goed te presteren dan anderen -Wil daarom onafhankelijk zijn in het leren -Onderkent noodzaak van begeleiding -Tegelijkertijd bang om vragen te stellen en feedback te vragen 	<p><u>Uitspraken die sterk passen bij dit profiel:</u> 'ik doe wat mijn supervisor van mij vraagt', 'ik vraag alleen om hulp als ik <i>geen enkel</i> alternatief zie', 'ik evalueer niet voor mezelf hoe ver ik ben in het bereiken van mijn doelen voor een stage', 'ik probeer aan de reacties van anderen af te lezen of ik iets goed gedaan heb'.</p>
Type 5	
<ul style="list-style-type: none"> -Werkt hard vergeleken groepsgenoten -Altijd goed voorbereid -Krijgt graag verteld wat te doen -Wil onafhankelijk leren -Is weinig bezig met structuur aanbrengen in de leeromgeving -Vindt het moeilijk om toe te geven iets moeilijk te vinden 	<p><u>Uitspraken die sterk passen bij dit profiel:</u> 'ik doe wat mijn supervisor van mij vraagt', 'ik werk zo onafhankelijk als mogelijk', 'ik zal het mijn supervisor niet vertellen als ik onvoldoende voorbereid ben', 'Na een stagedag zal ik best nog dingen oppakken die met geneeskunde te maken hebben'</p>